

Guía Docente				
Datos Identificativos				2016/17
Asignatura (*)	Introdución ao Turismo	Código	662G01009	
Titulación	Grao en Turismo			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Primeiro	Obrigatoria	6
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento				
Coordinación	Lezcano González, Mª Elvira	Correo electrónico	m.lezcano@udc.es	
Profesorado	Lezcano González, Mª Elvira	Correo electrónico	m.lezcano@udc.es	
Web	m.lezcano@udc.es			
Descrición xeral	Con esta materia preténdese a aproximación do alumnado ao turismo en todos os seus ámbitos dun modo introductorio. A adquisición dunha cultura turística e a comprensión dos distintos aspectos e organización da actividade desde un punto de vista transversal, son obxectivos básicos a alcanzar no transcurso da mesma e imprescindibles para que o alumnado se familiarice coa realidade turística e a súa terminoloxía.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A1	Comprender os principios do turismo: a súa dimensión espacial, social, cultural, política, laboral e económica.
A2	Analizar a dimensión económica do turismo.
A3	Comprender o carácter dinámico e evolutivo do turismo e da nova sociedade do lecer.
A4	Coñecer as principais estruturas político-administrativas turísticas.
A5	Converter un problema empírico nun obxecto de investigación e elaborar conclusións.
A7	Recoñecer os principais axentes turísticos.
A8	Avaliar os potenciais turísticos e a análise prospectivo da súa explotación.
A14	Comprender o marco legal que regula as actividades turísticas.
A19	Xestionar o territorio turístico de acordo cos principios de sustentabilidade.
A23	Analizar os impactos xerados polo turismo.
A27	Comprender o funcionamento dos destinos, estruturas turísticas e os seus sectores empresariais no ámbito mundial.
B1	Capacidade de análise e síntese.
B2	Comunicación oral e escrita en lingua nativa.
B3	Resolución de problemas.
B4	Razoamento crítico.
B5	Compromiso ético.
B6	Aprendizaxe autónoma.
B7	Adaptación a novas situacións.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C2	Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.

C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.
----	---

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias do título		
Coñecer as diferentes dimensións do turismo e as súas interrelacións	A1 A2 A3 A4 A7 A8 A23 A27	B1 B2 B4 B7	
Coñecer os conceptos básicos do turismo	A1 A2 A3 A4 A7 A23 A27	B1 B2 B4 B6	
Estudiar as tendencias turísticas e os factores de inestabilidade no turismo	A1 A2 A3 A4 A7	B1 B4 B5 B6	
Comprender que todos os aspectos e cualidades inciden directa ou indirectamente na calidade do turismo	A1 A3 A5 A8	B1 B4 B5 B6	C4
Manexar fontes de información relacionadas co turismo	A1 A5	B1 B2 B3 B4 B6	C1 C2 C3 C4 C7
Propoñer criterios de turismo sostible	A1 A3 A5 A19 A23	B1 B3 B4 B5	C4
Saber abordar o turismo dende unha perspectiva histórica ate o momento actual	A1 A3 A23 A27	B1 B4	
Saber entender o turismo como motor de desenvolvemento das sociedades humanas	A3		
Coñecer os cambios que se experimentan nos procesos de desenvolvemento turístico	A1 A3	B1 B4	
Coñecer o papel do lecer na sociedade actual e as tendencias de futuro	A1 A3		

Empregar as fontes sociais e históricas para extraer e interpretar información sobre o desenvolvemento do turismo	A1 A3 A14	B1 B3 B4 B6	C1 C4 C6
Extrapolar experiencias e tomar decisións a partir da análise das características de diversos modelos turísticos, a súa potencialidade e evolución	A3	B1 B4 B6	
Coñecer a importancia da investigación en turismo	A5	B1 B2 B3 B4 B6	C4 C6 C8
Identificar situacións e realidades nas que se atopa inmerso o sector	A1 A3 A5 A27	B1 B3 B4	C2 C4 C5 C6
Analizar, interpretar e inferir datos e resultados para a aplicación da investigación aos fines propostos	A1 A3 A5 A19	B1 B3 B4 B6 B7	C1 C4 C5 C7 C8
Coñecer e recoñecer os principais axentes que actúan no mercado turístico nacional e internacional	A1 A3 A7		

Contidos	
Temas	Subtemas
1. Introducción ao turismo	1.1. Concepto e definicións. Formas de turismo. 1.2. Correntes e núcleos turísticos. 1.3. O sistema turístico. Relación con outras áreas
2. Historia do turismo	2.1. Dende as orixes ata o século XXI. 2.4. Evolución histórica do turismo en España.
3. Os axentes turísticos	3.1. Grupo empresarial: provedores finais, distribuidores, organizadores-mediadores. 3.2. Grupo institucional.
4. O turismo mundial	4.1. Organizacións, institucións e asociacións turísticas mundiais. 4.2. A medición e control do turismo mundial. 4.3. A estrutura do turismo mundial. 4.4. Previsións futuras do turismo mundial.
5. Turismo e territorio	5.1. Os recursos turísticos. 5.2. Ordenación do territorio. As infraestruturas do transporte. 5.3. Planificación do espazo turístico 5.4. Turismo e medio ambiente
6. Turismo e socioloxía	6.1. Motivacións turísticas. 6.2. O impacto sociocultural do turismo.

7. Turismo e economía	7.1. A produción e o consumo turísticos. 7.2. Oferta, demanda e política de prezos. 7.3. Efectos económicos do turismo.
8. Turismo e transporte	8.1. Transporte aéreo 8.2. Transporte ferroviario 8.3. Transporte por carretera 8.4. Transporte náutico
9. Política turística	9.1. A Administración Pública turística. 9.2. A política turística en España.
10. A demanda e a oferta turística	10.1. Análise da demanda turística 10.2. Análise da oferta turística
11. As TICs e o Turismo	11.1. Presenza e evolución das TICs no ámbito turístico
12. Turismo Accesible	12.1. Nocións básicas da relación Turismo e accesibilidade 12.2. Casos prácticos

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Análise de fontes documentais	A1 A2 A3 A4 A7 A23 A27 B1 B2 B4 B6 C1 C4 C6 C8	7.5	30	37.5
Estudo de casos	A1 A2 A3 A4 A5 A7 A8 A19 A23 A27 B1 B4 B6 C4 C6 C8	7.5	22.5	30
Portafolios do alumno	A1 A2 A3 A4 A5 A7 A14 A27 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 C1 C3 C4 C6 C7 C8	2	18	20
Presentación oral	A5 A8 A23 A27 B1 B2 B3 B4 B6 C1 C4 C6 C8	2	2	4
Proba mixta	A1 A2 A3 A4 A5 A7 A27 B1 B2 B4 C1 C4 C6 C8	2	2	4
Sesión maxistral	A1 A2 A3 A4 A7 A23 A27 B4 B5 C2 C4 C5 C6 C8	21	31.5	52.5
Atención personalizada		2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición

Análise de fontes documentais	Técnica metodolóxica que supón a utilización de documentos audiovisuais e/ou bibliográficos (fragmentos de reportaxes documentais ou películas, noticias de actualidade, paneis gráficos, fotografías, biografías, artigos, textos lexislativos, etc.) relevantes para a temática da materia con actividades especificamente deseñadas para a análise dos mesmos. Pódese empregar como introdución xeral a un tema, como instrumento de aplicación do estudo de casos, para a explicación de procesos que non se poden observar directamente, para a presentación de situacións complexas ou como síntese de contidos de carácter teórico ou práctico
Estudo de casos	Metodoloxía onde o suxeito se enfrenta ante a descrición dunha situación específica que suscita un problema que ten que ser comprendido, valorado e resolto por un grupo de persoas, a través dun proceso de discusión. O alumno sitúase ante un problema concreto (caso), que lle describe unha situación real da vida profesional, e debe ser capaz de analizar unha serie de feitos, referentes a un campo particular do coñecemento ou da acción, para chegar a unha decisión razoada a través dun proceso de discusión en pequenos grupos de traballo.
Portafolios do alumno	Neste curso, o portafolios será un traballo persoal do alumno/a no que, a partir dun caso elexido entre varios propostos pola profesora, se tratarán todos os temas aprendidos ao longo da materia (daranse as pautas necesarias para realizalo ao inicio das clases). Ademais, o traballo terá un apartado no que se inclúa todo o que se fixo durante o curso como: comentarios, exercicios o búsquedas propostas pola profesora, charlas recibidas, experiencias de campo, tarefas desenvolvidas, etc.
Presentación oral	Intervención inherente aos procesos de ensino-aprendizaxe baseada na exposición verbal a través da que o alumnado e profesorado interactúan dun modo ordenado, propoñendo cuestións, facendo aclaracións e expoñendo temas, traballos, conceptos, feitos ou principios de forma dinámica.
Proba mixta	Proba que integra preguntas tipo de probas de ensaio e preguntas tipo de probas obxectivas. En canto a preguntas de ensaio, recolle preguntas abertas de desenvolvemento. Ademais, en canto preguntas obxectivas, pode combinar preguntas de resposta múltiple, de ordenación, de resposta breve, de discriminación, de completar e/ou de asociación.
Sesión maxistral	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe. A clase maxistral é tamén coñecida como ?conferencia?, ?método expositivo? ou ?lección maxistral?. Esta última modalidade sóese reservar a un tipo especial de lección impartida por un profesor en ocasións especiais, cun contido que supón unha elaboración orixinal e baseada no uso case exclusivo da palabra como vía de transmisión da información á audiencia.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Portafolios do alumno Presentación oral	A súa preparación poderá requirir a presenza do alumno para resolver algunha dúbida ou aclarar algún aspecto de forma e contido co profesor. O xeito e o momento nos que se realizará será especificado ao longo do desenvolvemento da materia

Avaliación

Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Portafolios do alumno	A1 A2 A3 A4 A5 A7 A14 A27 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 C1 C3 C4 C6 C7 C8	Neste curso, o portafolios será un traballo persoal do alumno/a no que, a partir dun caso elexido entre varios propostos pola profesora, trataranse todos os temas aprendidos ao longo da materia (daranse as pautas precisas para realizalo ao inicio das clases). Ademais, o traballo terá un apartado no que se inclúa todo o que se fixo durante o curso como: comentarios, exercicios o búsquedas propostas pola profesora, charlas recibidas, experiencias de campo, tarefas desenvoltas, etc, sempre explicando a súa conexión coa materia.	30
Presentación oral	A5 A8 A23 A27 B1 B2 B3 B4 B6 C1 C4 C6 C8	Presentación oral e escrita progresiva do Portafolios ao longo das titorías	20

Proba mixta	A1 A2 A3 A4 A5 A7 A27 B1 B2 B4 C1 C4 C6 C8	Proba que integra proba de ensaio e preguntas obxectivas. En canto a proba de ensaio, recolle a análise dun texto relacionado co traballado durante a materia . En canto ás preguntas obxectivas, pode combinar preguntas de resposta múltiple, de ordenación, de resposta breve, de discriminación, de completar e/ou de asociación	50
-------------	--	---	----

Observacións avaliación

A asistencia a clase é unha obriga. Só se permite faltar, como máximo, o 25% das horas de clase. Aqueles alumnos que falten máis dese 25%, sempre por causa ustificada aceptada polas normas do centro, poderán sumarse á avaliación arriba citada, acordando coa profesora as datas de exposición que lles convengan e buscando alternativas ao traballo en grupo se esas causas xustificadas impídenlle realizalo.

Aqueles persoas que superen ese 25% de faltas e non podan xustificalo, deberán entregar os traballos igualmente e aprobalos, pero non computarán na nota final. A calificación obtense a través dunha proba escrita na que se avaliará o 100% da materia.

Todas as probas teñen que superar o 50% da nota, para poder facer o cómputo final

Fontes de información

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none"> - BAYÓN MARINÉ, F., MARCOS VALDUEZA, H., VOGELER RUÍZ, C. e GONZÁLEZ DE SOUZA, M.A. (coord.) (2000). 50 años del turismo español. Madrid, Centro de Estudios Ramón Areces S.A - ESTEVE, R. E FUENTES, R (2000). Economía, historia e institucións del turismo en España. Madrid, Pirámide - FERNÁNDEZ FUSTER, L (1991). Geografía general del turismo de masas. Madrid Alianza Universidad - FERNÁNDEZ FUSTER, L. (1991). Historia general del turismo de masas. Madrid, Alianza Universidad - IRANZO, JUAN E. et al. (2003). La estructura económica de los mercados turísticos. Madrid, Instituto de Estudios Económicos - MONTANER MONTEJANO, J. (2008). Estructura del mercado turístico. Madrid, Síntesis - OMT (1998). Introducción al turismo. Madrid, OMT - RIVAS GARCÍA, JESÚS (2008). Estructura y economía del mercado turístico. Oviedo, Septem Edics - SÁEZ, A. (coord.) (2014). Introducción a la estructura del mercado turístico. Madrid, Síntesis - URIEL, E. y HERNÁNDEZ, R. (coord.) (2004). Análisis y tendencias del turismo. Madrid, Pirámide - VOGELER RUIZ, C. e HERNÁNDEZ ARMAND, E. (2000). El mercado turístico. Madrid, Ed. Centro de Estudios Ramón Areces S.A.
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

A asistencia ás aulas é unha obriga

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías